

Marija Kmetova:

Potica.

Za god dobi pri nas vsak svojo potico. In tudi Mejko jo je dobil. Že teden dni prej je govoril: »Da veš, mama, to mora biti čisto prava potica!«

»Kakšna pa?«

»Taka, kjer je vse notri: rozine, med, orehi, smetana in moka. Take nočem, da bi bila samo s smetano pomazana. Tisto ni prava potica.«

Vse smo si to dobro zapomnili.

Orehe je trl Mejko sam. Ko mu je pomagal Aljoša, starejši bratec, je neznansko pazil, da ni dal kakega jedrca v usta. In ko je Aljoša le ponagajal in si skrivoma polnil usta z jedrci, je Mejko zakričal, kakor da mu kdo glavo jemlje: »Pusti! Vse sneš! Aljoša! Ja, Aljoša!«

Pritekli smo pogledat.

»Se že spet ravсата! Si padel — teče kri — kaj pa je?«

»Aljoša mi je dva jedrca ukradel!«

»Dva! Prava reč! Za to ti ni treba kričati, kakor bi te iz kože devali!«

»O, seveda!« je hitel Mejko. »Dva! To je veliko. Kako bo pa potem potica majhna!«

Komaj smo obrnili hrbet — je bilo že spet kričanje. Sodim, da je bilo toliko vika in krika, kolikor orehov je bilo na mizi.

Slednjič — slavnostni trenutek — mama je delala potico.

»Da boš dala tudi cukra noter, veš, mama!« je poučeval Mejko. In dalje:

»Da ne pozabiš jajčkov! Dâ ne bo premalo moke! In mleka ne pozabi! Pa sneg bom jaz vtepal! Pa rozine — lepo jih potresi — lepo jih postavi v vrsto. Medu ne pozabi! Natančno, veš, mama, prav na-tanč-no ga razmaži.« In čez nekaj hipov:

»Si dala orehov? Si dala cukra? In da ne bo premalo moke? Veš, mama, pa orehov? In medu? Si že dala? Pa sneg sem vtepel — le poglej! Ne pozabi! Vse, prav vse mora biti notri! Da bo čisto prava potica, drugačne jaz ne maram!«

Skromen Mejko ni. Vsaj v besedah ne. Navsezadnje se potem že zadovolji z vsem, a ga je treba prej precej črno pogledati in precej povzdigniti glas, pa še z roko malo zamahniti.

Ko smo prišli s sprehoda, je dejal Mejko že koj pri vežnih vratih:

»Mm, kako diši! Po moji potici diši.«

Za kosilo jo je dobil. Svečano, kakor sam kralj Matjaž pod deveto goro, je sedel za mizo. Na tri in štiri kraje se mu je razpotegnili obraz, ko smo postavili predenj potico — na pladnju, na prtičku, pa celo, pa še nož zraven!

»Tako, Mejko,« je rekla mama, »zdaj jo pa imaš! Reži in jej, kolikor in kadar hočeš!« Ker je bil tudi atetov god, je imel tudi ata svojo potico. Mejko je pogledaval zdaj svojo zdaj atetovo in se poredno muzal.

»Ali jo bo ata čisto sam pojedel?«

»O ne! Tudi nam jo bo dal.«

»Ali moram tudi jaz dati od svoje?«

»Kakor hočeš; ti si gospodar.«

»Ata je tudi gospodar, pa jo da.«

»No? Torej bi bilo lepo, da jo daš tudi ti nam.«

»O ne! Ata lahko da, ko ni čisto prava, ko je samo smetanova. Moje je pa škoda.«

»Sram te bodi!« je pripomnil Aljoša. »Kakšen si! Vso boš sam pojedel.« In so se mu cedile sline ob pogledu na potico.

»Aljoši boš vendar kaj dal?« smo rekli.

»Saj ima atetovo. Moje je škoda, ko je toliko notri.«

»Pa jo boš le načel in sam jedel.«

»Ne bom je ne.«

In zares — gledal jo je in prav naskrivaj in na uho je zaprosil mamo za košček atetove potice. Aljoša pa je slišal.

»Ti grdun, ti! Atetu bi jo kradel, svojo pa gledal! Kar daj, brž jo daj!«

Ker je bil god, se ga nismo upali črno gledati in oštevati. Pa je vzela mama nož in rekla: »Razrezala ti jo bom, da se malo ohladi.«

»No, le daj!« je privolil Mejko.

»Pa morda smem malo pokusiti?«

»Ti že — drugi pa ne.«

»Pa vsaj sam jo pokusi!«

»Je škoda.«

»Kakšen skopuh je Mejko,« se je spet oglasil Aljoša. »Drugim bi jemal, svoje pa spravljal.«

»Tiho bodi,« se je razvnel Mejko.

»Ne bom ne!«

»Pa boš!«

»Požeruh si, skopuh, grd si!«

»Moj Bog, pa god je!« smo ju mirili.

Pa smo počasi in s težavo vendarle izmehnili Mejku koščke potice, in tudi on jo je pokusil.

»Le glejte,« je rekel Aljoša, »same rozine ven vrta.«

»Naj jih, saj so moje.«

»Kdo ti jih je pa kupil?«

»Čeprav, pa je moj god.«

»O, pogledjte! Atetovo potico jé, iz svoje pa rozine ven vrta!«

Zasmejali smo se, Mejko pa je bil užaljen.

»Nič, pa nič — še ne maram je ne, te potice!«

»Seveda, ko si že vso izvrtal!«

Spet bi se bil vnel boj, da nismo posegli vmes. Vse popoldne je nosil Mejko svojo potico s seboj. Kamor je sedel, pa je morala biti tudi potica z njim. Aljoši jo je vendarle dal nekaj koščkov in tudi nam h kavi.

»Pa reži na tenko,« je rekel, »da ne bo potice manj ko polovica.«

»Tako, da se bo Šmarna gora videla,« je pripomnil Aljoša.

»Naj se,« je rekel Mejko, »še Afrika!«

»Saj ti si afriška žirafa!« mu je zasolil Aljoša.

»Ti pa indijski slon!« se je odrezal Mejko. (Imata namreč slikanico živali.)

»Ti pa kljunasti ježek!« je urezal Aljoša.

»Ti pa deveteropasi pasavec!« spet Mejko.

»Ti pa hudobec!«

»Ti pa lenivec!«

»Kaj — lenivec? V šolo hodim, pa nisem lenivec,« se je raztogotil Aljoša in stisnil pesti.

»Pa si, pa si, pa si,« je jezljal Mejko urno, kakor samo on zna.

»Ti bom pa potico pojedel,« se je maščeval Aljoša in res zgrabil za potico.

»Pusti — pusti!«

Krik in jok. Konec: mama je prihitela, ju oštela (ker je bil god, ju ni kaznovala), in postavila potico na omaro.

Kmalu nato se je že smukal Mejko mimo nas:

»Saj bom priden.«

Nič nismo slišali.

»Saj bom priden. Pa moj god je.«

Seveda — god! — Vdali smo se in mu dali potico z omare.

Ta ljuba potica! Ves dan smo imeli opraviti z njo, ves dan je bila kamen spotike, ves dan povod za pregovarjanje, prepir, jezo, kavs in ravš. »Dobro, da ni vsak dan god,« smo se tolašili.

Zvečer je bilo še četrta potice — in postaviti smo jo morali k Mejkovi posteljici.

»Tako, da jo bom ponoči lahko videl, če se zbudim,« je ukazal Mejko.

Pa se čez čas oglasi Aljoša:

»Mejko, daš malo potice?«

»Ne, ne dam,« se je odločno odrezal Mejko. »Kar atovo jej!«

»Daj no, lepo te prosim!«

»Ne, ne dam!«

»Pa jo moraš dati!« je zahteval Aljoša.

»Ne dam, pa tiho bodi, saj ste mi jo že tako vso snedli.«

»Le čakaj,« je zagrozil Aljoša, »jutri, ko ne bo več tvoj god, te bom pa nabil!«

»Le,« je odvrnil Mejko. »Tebe bo pa ata. Če pa ata udari, pa bolj boli.«

Zaspala sta. Ko sem ju šla odevat, sem Mejku tiho zašepetala:

»Daš malo potice?«

Miže in že v spanju mi je srdito odvrnil:

»Nič!«

Tako je potica dočakala še jutra in pri zajtrku je je bilo konec.

Hvala Bogu!

Pokažejo se pa ob taki priliki otroci!

J. E. Bogomil:

Deset vprašanj.

9. Kam bi najrajši šli?

Majnik je v deželi v vsej svoji lepoti in krasoti.

Ljubi maj, krasni maj,
konec zime je sedaj!

Vi pa ugibate, kam bi šli na izlete? Mestni silite na deželo, z dežele pa v mesta. In ker bi radi veliko sveta videli, zato bi šli radi kdo ve kako daleč. Ljubljana in Bled, Kranj in Škofja Loka, Kamnik in Kamniška Bistrica, Novo mesto, Velike Lašče, Sveti Gregor, Kočevje, Maribor, Celje, Sveti Jošt in Šmarna gora, Sveti Primož in Sveti Kum, Ljubnik in Limbarska gora, Nova štifta, Trška gora in štajerski holmi ter gorice: vse to in še mnogo drugega je zdaj predmet vaših glasnih pogovorov in vaših skrivnih željâ. Na izlet, na izlet! Res, na izletih mnogo lepega vidite. Krasni spomini na izletne dni živé še leta in leta v vaših dušah; mnogo se take dni naučite, kar bo ostalo vse življenje vaša last. Na izlet, na izlet!

Mnogim je pa izlet že premalo. Sanjajo že o velikih mestih, ki jih bodo videli, o sinjem morju in z rakoplovom bi tudi že radi pohiteli do solnca, do lune, na zvezde. Kje je konec njih hrepenenja?